

تکثیر بذر گل ها و گیاهان

تکثیر بذر گل ها و گیاهان یکی از اقدامات اصلی هر باغبان هستند، چه تو محیط داخلی و چه تو فضای باز! تکثیر یکی از مهمترین مراحل شروع و نگهداری محصول و یکی از بزرگ ترین منابع نگران کننده برای باغبانان تازه کار و متخصصه.

به نظر میرسه بعضی از افراد بدون هیچ مشکلی قادر به تکثیر هر بذری هستن، در حالی که دیگران از همه قوانین پیروی میکنن و به نظر نمیرسه که چیزی برای بیرون آمدن از پوسته ایجاد بشه.

این افراد چه کاری انجام میدن که موفق تر هستن؟ اگر چه متغیرهای زیادی وجود دارن اما بیابین وارد روند کلی تکثیر بذر بشیم و اینکه چطور میتونین احتمال وقوع این امر رو به تنهایی افزایش بدیم؛ با یکی دیگر از [مقالات سبزآفرین](#) همراه باشین.

تکثیر بذر چگونه انجام میشه؟

بذر ها اساساً یک پوشش غنی از مواد مغذی (پوشش بذر) هستن و جنین گیاه رو احاطه میکنن. این جنین، مشابه انسان، گروهی از سلول های DNA در هسته گیاهه. هنگامی که شرایط مناسب باشه، پیام رسان های شیمیایی ویژه ای که در قسمت خارجی پوشش بذر یافت میشن، جنین رو تحریک میکنن تا باعث تکثیر اون بشه. با تکثیر این سلول ها، انرژی لازم برای رشد اون ها نیاز میشه. این افزایش اولیه انرژی به صورت اسیدهای چرب پرانرژی در پوسته دانه وجود داره.

با رشد جنین و با مصرف انرژی ذخیره شده در پوسته دانه، بذر ابتدا ریشه های خودش رو گسترش میده تا منبع اکسیژن و مواد مغذی رو جستجو کنه. سپس سریعاً اولین مجموعه برگ خودش رو که به لپه معروفه رو باز میکنه تا انرژی خورشید رو دریافت کنه. در پوشش بذر فقط انرژی زیادی در دسترس هستن، بنابراین اولویت این هستن که گیاه در اسرع وقت خودکفا بشه. اگه این روند خیلی طولانی شه و پوشش بذر تمام بشه، گیاه از بین خواهد رفت.

پوشش بذر از جنین برای جوانه زدن محافظت می‌کند. بذرها میتونن از سرمای زیاد و گرمای زیاد جان سالم به در ببرن. اون‌ها در برابر خشکسالی از خودشون مقاومت نشون میدن. برخی حتی در اثر خوردن شدن هم زنده میمونن، از دستگاه گوارش حیوان عبور میکنن و از طرف دیگه ای خارج میشن! دانستن زمان جوانه زدن یکی از سازگاری‌های اساسی برای موفقیت یک بذر هستش. دانستن اینکه زمان مناسب برای شروع رشد، به حسگرهای شیمیایی واقع در قسمت خارجی پوشش بذر بستگی داره.

این سنسورها به گونه‌ای طراحی شدن که بهترین فرصت را برای بقاء به گیاه میدن. منطقی نیست که یک گیاه در اواسط زمستان وقتی هوا سرده یا در میانه خشکسالی باقی مونده، جوانه بزنده. پوشش بذر طی میلیون‌ها سال به منظور تصمیم‌گیری در مورد اینکه چه الگوی آب و هوایی یا شرایطی منجر به بهترین میزان بقاء برای گیاه جوان و آسیب‌پذیر شده، تکامل یافته.

دانستن روند تکثیر بذر و عوامل محرک جوانه زدن با گونه‌های مختلف گیاهی، شانس شما رو برای جوانه زنی بذر بسیار بهبود میبخشه.

نکات مهم در تکثیر بذر گل و گیاه

همانطور که اشاره کردیم، عوامل مختلفی وجود دارن که یک بذر به منظور تحریک روند جوانه زنی به اون‌ها نیاز داره. برای اکثر گیاهان، این به معنای رطوبت بالا و مقداری ملایم و طیف کامل نور آفتاب هستش.

بعضی از گیاهان، به ویژه گیاهانی که در آب و هوای سردتر به طور طبیعی رشد میکنن، ممکنه به یک دوره زمستان‌گذران احتیاج داشته باشن. این امر باعث تغییر پوسته بذر میشه که برای تکثیر گیاه لازم هستش.

بسته به آنچه که میخواین رشد بدین، مفیده که ابتدا روش‌های توصیه شده تکثیر بذر رو مورد بررسی قرار بدین. برخی از گیاهان باید مستقیماً روی سطح خاک یا سنگ ریزه پاشیده بشن تا نور بتونه مستقیماً به اون‌ها برخورد کنه و باعث تکثیر بشه.

سایر گیاهان رو میشه ابتدا در یک حوله کاغذی تیره و مرطوب یا مستقیماً در خاک مرطوب جوانه زد. قبل از جوانه زنی لازمه که درختان و محصولات سردسیری چند ماهی رو تو یخچال یا فریزر بگذرونن. اگه مطمئن نیستین، میتونین شانس خود را با پشم سنگ مرطوب، حوله کاغذی یا مستقیماً در خاک مرطوب امتحان کنین. این رایج‌ترین نیازهای گیاهان هستش.

بذرها رو در حالت نمناک مرطوب نگه دارین

اکثر بذرها فاقد آب هستند، انرژی مورد نیاز رو به صورت چربی تأمین میکنند اما برای رشد به منبع خارجی احتیاج دارن. اگه بذرهای شما موفق به جوانه زدن بشن اما خاک خشک شه یا محیط خیلی خشک باشه، نهال های آسیب پذیر و حساس به سرعت از بین خواهند رفت.

بهترین روش برای تکثیر بذر استفاده از زیرلایه مانند پشم سنگ یا خاک هستش که آب زیادی رو در اطراف بذر در خود نگه میداره. این میتونه شامل کمی بسته بندی پلاستیکی روی گلدان باشه تا رطوبت داخل اون رو تا حد ممکن بالا نگه داره. هنگامی که نهال اولین مجموعه برگ خود را جوانه زد، تا زمانی که محیط رشد مرطوب بمونه، میتونه این سد رو به آرامی برطرف کنه.

کود دادن زیاد به بذر رو متوقف کنین

اکثر تکثیر کنندگان بذر، یا از کود به شکل بسیار رقیق شده استفاده میکنند و یا اصلاً از این کودها استفاده نمیکنن تا زمانی که گیاه اولین مجموعه برگ واقعی خودش رو تولید کنه. کودها به شکل نمک های معدنی در دسترس هستن که در واقع میتونن باعث سوختن نهال جوان حتی قبل از اینکه کاملاً از لایه دانه خارج شه، بشن.

بسیاری از افرادی که در تکثیر بذر مشکل دارن، پس از متوقف کردن کود دهی خاک یا محیط رشدی که میخوان بذرهای خود را در اون جوانه بزین، میتونن به موفقیت برسن. اما شما میتونین از خاک های آماده کاشت بذر استفاده کنین که هم نیازی به کوددهی نداشته باشین و هم تمام مواد مغذی که بذر برای رشد لازم داره و بهش برسونین

در ابتدا اجتناب از دادن مواد مغذی به گیاهان احساس عجیب و غریبی داره، چون این عامل رشد کلی گیاهان رو ایجاد میکنه اما هنگامی که به یاد میارین که پوسته بذر حاوی منبع غنی از گیاهانی هستش که به صورت بهینه انرژی داره، درک اینکه چرا کوددهی نهال انجام میشه رو آسان میکنه. انجام این روش در 1 تا 2 هفته اول غیر ضروریه.

خاک تخصصی آماده کاشت بذر

برای تکثیر بذر صبر کردن مهم است

آسونه که هر روز بذر خود را بررسی کنین و مشتاقانه ببینین که چجوری رشد میکنه. اما فقط به همان اندازه که جوانه زدن بذر شما طول میکشه، دیدن نهال های جوان نیز طول خواهد کشید .

یکی از بزرگ ترین اشتباهاتی که مردم هنگام تکثیر بذر مرتکب میشن، بررسی زیاد اون هاس. افراد اعلام حضور خواهند کرد و پس از چند روز که هیچ گونه رشدی مشاهده نمیکنن، سعی میکنن تا مواردی مانند افزودن چراغ های اضافی، افزودن آب بیشتر، تغییر مکان و سایر رو تغییر بدن تا بتونن اون ها رو رشد بدن. این میتونه رشد بذر رو دشوارتر کنه، چون اون ها باید خود را با این تغییرات در محیط سازگار کنن.

بهترین کاری که میتونین انجام بدین این هستش که بذر خود را بکارین، اون رو به اندازه کافی مرطوب نگه دارین و اون رو تنها بزارین. دانستن اینکه چه زمانی این روش به درستی کار نکرده، به مرحله تحقیق شما برمیگرده. اگر جوانه زدن یک هفته طول بکشه و بعد از 2 تا 3 هفته چیزی نبینین، بله، حتما مشکلی پیش اومده .

اما اگه میخوایین کاکتوس رشد بدین (که ممکنه چندین ماه طول بکشه)، پس از گذشت تنها 2 هفته شروع به تغییر شیوه کار خودتون نکنین که نه تنها کمکی نخواهد کرد، بلکه ممکنه این امر حتی جوانه زدن گیاه رو هم سخت کنه.

بسیاری از گیاهان رو میشه از طریق بذر پرورش داد اما با وجود گیاهان مختلف، تکثیر اون ها از قلمه بسیار سریع تر و آسان تر از رشد اون ها از بذر هستش. نهال هنگام جوانه زدن آنقدر ریز و ظریفه که به مراقبت بیش از قلمه احتیاج داره.

سبزآفرین

<https://sabzafarin.com>

[@sabzafarin.com](mailto:info@sabzafarin.com)

Tel: [09914248783](tel:09914248783)

Email: info@sabzafarin.com

برای تکثیر بذر به نوع گیاه توجه کنین

گیاهان خاصی وجود دارن که باید از طریق بذر پرورش داده بشن. رشد موفقیت آمیز گیاه تاکسوس معمولاً نتیجه تکثیر از طریق قلمه هاس اما تاکسوس کاپیتاتا، یکی از جذاب ترین انواع تاکسوسه که از طریق قلمه درست نمیشه و از بذر حاصل میشه.

تاکسوس کاپیتاتا محبوب ترین نوع تاکسوس هرمی شکله. قلمه های این گیاه میتونن رشد خوبی داشته باشن اما شکل هرمی طبیعی گیاه مادر رو نخواهد داشت. گیاهانی که از طریق قلمه تکثیر شده باشن، به طور قائم نمو رشد میکنن و برای به دست آوردن اثر هرمی مطلوب، به هرس بیشتری احتیاج دارن.

گیاهان دیگه ای که به طور معمول از بذر پرورش میان، گیاهانی هستن که رشد اون ها از قلمه ها بسیار دشواره. بسیاری از درختان زینتی که از طریق قلمه قابل پرورش نیستن یا اگر از قلمه رشد کنن، گیاهانی با ریشه ضعیف هستن. گیاهانی که از بذر تولید میشن دارای سیستم ریشه ای قوی و خوبی هستن .

پرورش گیاهان از بذر، کمی دشوارتر از کشت آنهاست. بذر تولید شده توسط اکثر گیاهان تا زمانی که تحت شرایط محیطی خاصی قرار نگرفته باشن، جوانه نخواهد زد. اکثر بذرهای گیاهان، پوسته محافظ و بیرونی بسیار سختی دارن. در شرایط طبیعی، بیشتر این بذرها برای تکثیر شرایط مناسبی ندارن. اون ها ممکنه خشک شده و بپوسن!

خرید بذر های سبز آفرین

برای تکثیر بذر شرایط آب و هوا رو بررسی کنین

در آب و هوای مختلف، انواع گوناگون گیاهان به طور طبیعی از بذر تکثیر میکنن. بسیاری از دانه ها بلافاصله پس از افتادن میوه از درخت، یک دوره خواب رو طی میکنن. در بعضی موارد، در واقع یک مانع شیمیایی وجود داره که از جوانه زدن بذرها در حالی که هنوز درون میوه هستن، جلوگیری میکنه.

پوشش محافظ سخت روی بعضی از بذرها به طور طبیعی برای محافظت از بذر طراحی شدن اما در بسیاری از موارد این پوشش محافظ در واقع از تکثیر بذر جلوگیری میکنه زیرا هوا نمی تونه به لایه سخت نفوذ کنه.

بسیاری از این بذرها در واقع قبل از جوانه زنی به دوره خواب زیادی نیاز دارن. به عبارت دیگه، بذرها باید برای یک فصل رشد، کاملاً روی زمین بمونن و سپس در فصل رشد بعدی جوانه بززن. در طول فصل اول تنها چیزی که اتفاق میفته، نرم شدن پوشش خارجی بذر توسط عناصر مختلف هستش .

هنگامی که پوشش خارجی نرم شد، هوا نفوذ کرده و جوانه زنی آغاز میشه. زمان بندی بسیار مهمه، هنگامی که پوشش محافظ نرم شده و دانه ها برای شروع جوانه زنی مقدار کافی اکسیژن و آب دریافت میکنن، گیاه شروع به رشد میکنه .

با این حال، اگه این اتفاق در زمان اشتباهی از سال انجام بشه، نهال جوان توسط آفتاب شدید تابستان یا دمای انجماد زمستان از بین خواهد رفت. به همین دلیل که از میلیون ها بذر تولید شده توسط گیاهان، تعداد کمی از اون ها جوانه میزنن و زنده میمونن و به گیاهان بالغی تبدیل میشن .

سبز آفرین

<https://sabzafarin.com>

@sabzafarin.com

Tel: [09914248783](tel:09914248783)

Email: info@sabzafarin.com

زمان رسیدن بذرها رو مشاهده کنین

وقتی بذرها برسن، روی زمین میفتن. بذرها رو جمع کرده و در ظرف آبی قرار بدین. به اون ها اجازه بدین که تا چند روز خیس بخورن تا میوه اطراف دانه واقعی نرم بشه. پس از چند روز خیسوندن، باید بتونین اون ها رو با انگشتان خود فشار بدین تا بذر رو از تفاله خارج کنین.

بذره‌های خوب، در ته ظرف آب فرو میرن، هر بذری که شناور باشه احتمالاً زنده نیست. برای جدا کردن بذره‌های خوب از بذره‌های بد و تفاله، شلنگ باغچه خود را خیلی کم برگردونده و انتهای شلنگ رو به ظرف بچسبونین و ظرف رو پُر از آب کنین تا خیلی آهسته جریان پیدا کنه. با جاری شدن بیش از حد آب در ظرف، تفاله و دانه های بد از داخل ظرف شناور میشن. بعد از چند دقیقه تنها چیزی که در ته ظرف باقی میمونه، بذره‌های خوبه.

هنگامی که بذرها رو کاملاً از تفاله جدا کردین، دانه ها رو با مقداری پیت ماس مرطوب مخلوط کرده و آن را به همراه دانه ها در داخل یک کیسه پلاستیکی قرار بدین. این مخلوط باید مرطوب باشه اما نه خیلی زیاد! کیسه رو برای مدت 100 روز در دمای اتاق نگه دارین و سپس کیسه رو برای مدت 100 روز دیگه به یخچال خود منتقل کنین.

این فرآیند پوشش خارجی رو نرم کرده و اجازه میده تا تکثیر آغاز بشه. 100 روز اول این فرآیند یک پیش تصفیه هستش و 100 روز دوم به عنوان طبقه بندی بذر شناخته میشه. بعد از گذشت 200 روز میشه بذرها رو تو بیرون در بستری پرورش یافت یا اون رو تو ظرفی با 80 درصد پیت ماس و 20 درصد ماسه درشت کاشت.

به بستر بذرها توجه کنین

مطمئن شوید که ماسه ای که استفاده میکنین درشت باشه. هدف شن و ماسه فراهم کردن زهکشی مناسبه. شن و ماسه با دانه های ریز زهکشی ایجاد نمیکنن. بذرها رو با یک لایه سبک از محیط رویشی که استفاده میکنین، ببوشونین. قاعده کلی برای عمق مناسب کاشت دو برابر بذر هستش که خیلی عمیق نیست.

بستر جهت تکثیر بذر رو پس از کاشت و در تمام طول فصل رشد آبیاری کنین. این مهم به نور آفتاب اجازه میده تا در فاصله آبیاری خاک رو گرم کنه. با دادن کمی آب به اون، خاک رو خیلی خنک نگه میدارین. بذرها به همان اندازه که به آب احتیاج دارن، به گرمای آفتاب هم نیاز دارن.

همچنین میتونین با استفاده از چاقو، برش یا لبه بسیار کوچکی در پوشش خارجی بذر ایجاد کنین و روند جوانه زنی رو انجام بدین. مطمئن شوید که به قسمت داخلی بذر آسیبی نمیرسونین. این فرآیند باعث میشه که آب و هوا وارد بذر بشه و در نتیجه جوانه زنی رو تحریک میکنه. با استفاده از دانه های چوب جنگلی که در بالا ذکر شد، میتونین دوره 100 روزه اول ذخیره سازی گرم رو از بین ببرین، قبل از قرار دادن اون ها تو یک دوره 100 روزه سردخانه برای طبقه بندی، دانه های گرم رو با دقت بسیار زیاد خرد کنین.

دانه های تمیز شده رو میشه به صورت خشک هم نگهداری کرد. اگر بذرهایی که استفاده میکنین به 100 روز طبقه بندی احتیاج دارن، از روزی که میخواین اون ها رو بکارین، 100 روز به عقب حساب کنین. اگه اون ها به 100 روز ذخیره گرم و 100 روز دیگه به سردخانه احتیاج دارن، 200 روز به عقب رو حساب کنین.

روش های تصفیه بذر را بشناسین

یک روش پیش تصفیه دیگه که اغلب استفاده میشه، درمان بذرها با آب جوش قبل از ذخیره اون ها تو دمای سرده. به عنوان مثال، این روش اغلب برای بذرهای افرا ژاپنی استفاده میشه. فقط دانه ها رو تو یک فنجان فوم قرار بدین و فنجان رو با آب بسیار داغی پر کنین، اما آنقدر داغ نباشه که جوش بیاد .

بزارین بذرها در آب خیس بخورن و تا یک شب خنک بشن. بذرها رو از فنجان خارج کرده و در یک کیسه پلاستیکی با مخلوط پیت ماس که قبلاً ذکر شد قرار بدین و اون ها رو برای مدت 90 تا 120 روز تو یخچال نگهداری کنین.

این فرآیند به نرم شدن پوشش خارجی کمک کرده. بذرهایی که دارای پوشش بیرونی سختی هستن، قبل از دوره طبقه بندی به یکی از پیش تیمارهای ذکر شده در اینجا نیاز دارن. یکی از پیش درمان ها باید قبل از دوره طبقه بندی انجام بشه .

هنگام کاشت و تکثیر بذر در بهار باید منتظر بمونین تا خطر یخ زدگی از بین بره. در شمال اوهاو بهتره تا بعد از 15 می صبر کنین تا آب و هوا ایمن بشه. شما باید از تاریخ کاشت روی تقویم خود حساب کنین، بنابراین میدونین که چه زمانی باید بذرها رو طبقه بندی کنین. با انواع مختلف بذر، مدت زمانی که برای طبقه بندی اون لازم هستش میتونه به میزان قابل توجهی متفاوت باشه. بعضی اوقات تنها آزمون و خطا، میتونه دوره طبقه بندی صحیح بذرهای یک گیاه خاص رو برای شما فراهم کنه.

بذرها رو هر چند وقت یکبار بررسی کنین

هنگامی که بذرهای خود را طبقه بندی میکنین، حداقل یک بار در هفته اون ها رو بررسی نمایین. اطمینان حاصل کنین که اون ها خیلی مرطوب نیستن و در صورت نیاز آب کمی به اون ها بدین. اون ها باید مرطوب بوده، اما خیس نباید باشن. اگه اون ها خیلی خیس باشن، مقداری از آبشون رو به بیرون فشار بدین .

اگه مشاهده کردین که 10 درصد یا بیشتر بذرها جوانه زدن، بلافاصله اون ها رو بکارین. اگه کاشتن اون ها تو محیط بیرونی عملی نیست، اون ها رو در داخل آپارتمان خود بکارین و مطمئن بشین که مقداری نور دریافت میکنن. اگه میبینین که جوانه به خوبی در کیسه رشد میکنه، یک فارچ گش پودری به اون بزنین.

دانه های رودندرون یا آزالیا در اوایل پاییز میرسن. بهترین زمان برای جمع آوری اون ها، قبل از شروع به باز شدن جوونه هاس. اگه خیلی منتظر بمونین، باد اون ها رو از بین میبره. این دانه ها رو میشه تا زمان کاشت بهار در یک مکان خشک و در دمای اتاق نگهداری کرد یا اگه بتونین اون ها رو تو دمای 70 درجه فارنهایت نگه دارین، میتونین بلافاصله اون ها رو بکارین و ماسه درشت و مقداری نور در اختیار اون ها قرار بدین. از مخلوط 20 درصد شن و 80 درصد پیت ماس استفاده کنین.

هنگام پرورش و تکثیر بذر تو فضای باز، ساخت یک قاب چوبی و پُر کردن آن با مخلوط پیت ماس و شن و ماسه مفید هستش. از مخلوط 20 درصد شن و 80 درصد پیت ماس استفاده کنین. این کار کنترل رطوبت رو برای شما آسون تر میکنه و همچنین به کاهش رشد علف های هرز نیز کمک خواهد کرد. مواد مغذی سطح خاک بسیار بیشتر از پیت ماس هستش اما تا زمانی که سطح خاک استریل نشده باشه، احتمالاً حاوی میلیون ها بذر علف های هرزه.

کلام آخر

کاج و صنوبر هم از بذر رشد میکنن. مخروط های کاج درست در پاییز و قبل از باز شدن جمع آوری میشن. اون ها رو تو یک کیسه کاغذی قرار بدین تا وقتی دانه ها باز میشن، بلافاصله از بین نرن. اون ها رو در جای خشک و خنکی نگهداری کنین و در بهار در یک ظرف یا بستر مناسبی بکارین. قاعده کلی برای تعیین میزان مخلوط پیت ماس برای بذر ها، چهار برابر حجم بذر هاس. برخی از دانه ها بلافاصله پس از افتادن از درخت تکثیر میزنن که اکثر انواع بلوط در این گروه قرار میگیرن.